

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»
ФАКУЛЬТЕТ ЛІНГВІСТИКИ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ, ПРАКТИКИ ТА ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

До захисту допущено
Завідувач кафедри

(Підпис) (Ініціали, прізвище)

«___» _____ 2015 р.

Дипломна робота
освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст»

з напрямку підготовки (спеціальності) 7.02030304 «Переклад»

на тему: «Мовні трансформації при перекладі англійської прози українською мовою (на матеріалі роману Д. Г. Лоуренса «Коханець Леді Чаттерлей»

Виконав (-ла): студент (-ка) _____ курсу, групи ЛА-42с

Омельчук Артур Петрович

(прізвище, ім. 'я, по батькові)

Керівник Канд. філ. наук, ст.викладач Великодська О.О.

(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

(підпис)

Консультант _____

(назва розділу)

(вчені ступінь та звання, прізвище, ініціали)

(підпис)

Рецензент Доц., канд.пед. наук Духаніна Н.М.

(посада, звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

(підпис)

Засвідчую, що у цій дипломній
роботі немає запозичень з праць
інших авторів без відповідних
посилань

Студент _____

(підпис)

Київ- 2015 року
Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут»

Факультет

(інститут) Лінгвістики
(повна назва)

Кафедра теорії, практики і перекладу англійської мови
(повна назва)

Освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст

Напрямок

підготовки 7.0203034
(шифр і назва)

Спеціальність 7.0203034
(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

(Підпис)

(Ініціали, прізвище)

«___» _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ
НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Омельчук Артур Петрович

(Прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи: «Мовні трансформації при перекладі англійської прози українською мовою (на матеріалі роману Д. Г. Лоуренса «Коханець Леді Чаттерлей»

Керівник роботи Канд. філ. наук, ст.викладач Великодська О.О.

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Затверджені наказом по університету від «___» _____ 20__ року №___

2. Строк подання студентом роботи _____

3. Вихідні дані до роботи _____

4. Перелік завдань, які потрібно розробити _____

5. Перелік ілюстративного матеріалу

6. Перелік публікацій

7. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
I	Ст.викл Великодська О. О.		
II	Ст.викл Великодська О. О.		
III	Ст.викл Великодська О. О.		

8. Дата видачі завдання

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів виконання дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
	Розділ 1. Особливості англомовної прози	березень	
	Розділ 2. Особливості перекладу англомовної прози	квітень	
	Розділ 3. Мовні трансформації при перекладі англійської прози українською мовою (на матеріалі роману Д. Г. Лоуренса «Коханець Леді Чаттерлей»)	травень	

Студент _____ Омельчук А. П.
(підпис) (Прізвище та ініціали)

Керівник дипломної роботи _____
(підпис) (Прізвище та ініціали)

Зміст

Вступ	3
РОЗДІЛ I. Особливості англомовної прози	5
1.1. Характерні ознаки прози як типу тексту.....	5
1.2. Сильові особливості художньої англомовної прози.....	10
1.3. Жанрово-стилістичні особливості художньої прози.....	14
1.4. Особливості ідиостилю Д. Г. Лоуренса.....	17
Висновки до розділу.....	22
РОЗДІЛ II. Особливості перекладу англомовної прози	24
2.1. Переклад англомовної прози.....	24
2.1.1. Збереження ідиостилю при перекладі англомовної прози.....	24
2.1.2. Засоби оформлення інформації при художньому перекладі прози.....	26
2.2. Способи перекладу та перекладацькі трансформації при перекладі англомовної прози.....	27
2.3. Проблематика перекладу художньої прози.....	32
Висновки до розділу.....	37
РОЗДІЛ III. Мовні трансформації при перекладі англійської прози українською мовою (на матеріалі роману Г.Д.Лоуренса «Коханець Леді Чаттерлей»)	39
3.1. Типологія мовних трансформацій при перекладі художньої літератури.....	39
3.1.1. Причини використання мовних трансформацій.....	43
3.1.2. Труднощі при використанні мовних трансформацій.....	47
3.2. Особливості використання мовних трансформацій при перекладі роману Г.Д. Лоуренса «Коханець Леді Чаттерлей» на українську мову.....	49
3.2.1. Лексичні перекладацькі трансформації.....	50
3.2.2. Граматичні трансформації та трансформація присудка.....	57
Загальні висновки	69
Summary	71

Список використаної літератури.....	73
ДОДАТКИ.....	79
Додаток I. Способи перекладу художніх лексичних одиниць з англійської мови на українську.....	79
Додаток II. Кількісне співвідношення використання перекладацьких трансформацій під час перекладу науково-технічних термінів з англійської мови на українську.....	108

ВСТУП

Дана робота присвячена вивченню англomовної прози та її мовних особливостей, а також мовним трансформаціям, які використовуються при перекладі художньої прози українською мовою. При виборі теми не виникло жодних сумнівів, оскільки вона є особливо актуальною, адже мова постійно змінюється, часи та епохи міняються, але сам художній переклад ніяким чином не втрачає своєї актуальності. Оскільки кожного дня в друк виходить безліч творів, які чекають на свою чергу бути перекладеними. Вивчення питання перекладу художньої прози та її мовних особливостей є важливим питанням в перекладознавстві.

Актуальність даної роботи полягає у тому, що художні тексти або проза є невід'ємною складовою не тільки англійської мови і культури, а і багатьох інших культур, їх склад та переклад з англійської мови на українську вимагає детального вивчення лінгвістами, оскільки у нашому швидко змінному суспільстві склад мови постійно змінюється, деякі слова зникають зі вжитку, деякі додаються, що становить складнощі при перекладі.

Мета дослідження – розглянути, проаналізувати та виділити окремі закономірності художніх текстів, перекладацької трансформації та особливостей їх перекладу.

Об'єкт дослідження – англomовна проза як вид художнього тексту та мовні трансформації.

Предмет дослідження – дослідження особливостей художньої прози, її мовних особливостей та способів перекладу.

У процесі вивчення літератури за темою дослідження та аналізу фактичного мовного матеріалу було застосовано наступні **методи дослідження**:

1. метод аналізу літератури;
2. описово-аналітичний метод з елементами порівняльного аналізу;
3. описовий метод;
4. прийому класифікаційного аналізу.

Завдання даної роботи:

1. Визначити основне поняття художньої прози.
2. Визначити основні аспекти структури художнього тексту та його елементів.
3. Визначити основні способи перекладу українською мовою.
4. Визначити основні поняття перекладацької трансформації та методів перекладу.
5. Проаналізувати принципи використання мовних трансформацій при перекладі художньої прози.

Практичне значення дослідження полягає у тому, що його матеріали можуть бути використані для більше детального аналізу англomовної прози, її мовних особливостей та аспектів перекладу її на українську мову.

Структура курсової роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, загальних висновків, резюме англійською мовою, списку використаної літератури та додатків.

Summary

First of all,

it should be noted that the art style and prose is perhaps the most described with all styles.

The structure of the literary text can be divided into three main components as the content, internal form and external. In external form contains a character created by author of the text. The artistic image, in turn, has several aspects: ontological, semiotic, epistemological and aesthetic.

Also, another feature of a literary text is pronounced national color of form and content, and vocabulary that is heterogeneous in terms of historical relatedness, etymologically heterogeneity, formality or informality. In prose encountered phenomenon of polysemy, synonymy, antonymy.

In addition, the text of the art work appears a large number of neologisms. They are integrated into semantic groups related to different spheres of social and political life, culture, science and technology.

Also, the translation of prose should take into account the structure of the work and author's side style, which has reflected on both the original text and its translation. The translator must read a work of art, to understand the essence of it, to understand what he wanted to convey to the readers of the author, and then start translating, taking into account author's side style, the problem of accuracy and fidelity of the translation, the preservation of national coloring problem transferring historical color work, the problem respect for the individual identity of the original time-distance transmission problem, the problem of transmission features a literary movement, etc.; and solving of these problems.

The most common language tools of processing the information in prose are epithets; comparison; metaphors; phonetic plays, morphemic, lexical, syntactic; play on words based on multiple meanings of speech; irony; syntax specifics of original text; dialect.

In literary translation distinguish separate subspecies translation based on the origin of affiliation to a specific genre of fiction. For example, the translation of poetry, play translation, satirical work translation, translated lyrics, prose translation. Therefore, the translator must take into account the characteristics of individual genre.

Also should be taken into account in translation the presence of an artistic image in the text of prose.

Since the study of the artistic image is the basic category of any artistic discourse within discourse-cognitive paradigm of scientific knowledge, it is a new step in the development of translation that allows us to objectively judge the one or other translation strategies in solving the main problem - the problem of adequacy in translation.